

NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES

No. 18 bladzijde 7 en 8, over De Famberhorst.

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël

Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

No. 18 Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes 14.05.2018

De Kleverige poelslak *Myxas glutinosa*, een ernstig bedreigde zoetwaterslak in Nederland, ontdekt in het particuliere natuur reservaat de 'Famberhorst' in Joure, Friesland

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

The Glutinous snail *Myxas glutinosa*, a critically endangered freshwater snail in the Netherlands, discovered in the private nature reserve the 'Famberhorst' in Joure, Friesland

A population of the Glutinous snail *Myxas glutinosa* was discovered during a survey of a private nature reserve the 'Famberhorst' in Joure, Friesland, the Netherlands. It shows the important role a private nature reserve like the 'Famberhorst' can play in the conservation of a critically endangered species.

Tijdens een onderzoek naar de aanwezigheid van land- en zoetwater mollusken in de 'Famberhorst', een particulier natuur reservaat in Joure, Friesland, enkele exemplaren van de Kleverige poelslak *Myxas glutinosa* (Müller, 1774), Family Lymnaeidae, werden aangetroffen in een van de laagliggende vochtige gebieden op 11-12 oktober 2017. Daar deze poelslak niet alleen in Nederland (de Bruyne *et al.*, 2003) maar ook elders in Europa de status heeft van een ernstig bedreigde soort, werd slechts een exemplaar meegenomen voor verder onderzoek naar het 'Steinhardt Museum of Natural History', Tel Aviv Universiteit, Israël (SMNH MO 82504).

Fig. 1: De Kleverige poelslak *Myxas glutinosa*
(Photo Dr. R. Anderson)

Deze Poelslak wordt gekarakteriseerd door zijn bolvormige, zeer dunne schelp (Jansen, 2016). Meestal wordt deze schelp helemaal omgeven door de kleverige mantel van de slak (Fig. 1). Dit heeft niet alleen geleid tot de Nederlandse naam Kleverige poelslak, maar ook tot het feit dat de schelp van levende exemplaren nooit begroeid is met allerlei algen. 8

No. 18 Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes 14.05.2018

De Keverige poelslak wordt aangetroffen in schone, heldere, stilstaande of langzaam stromende waterpartijen met een weelderige plantengroei (Jansen, 2016). Een dergelijk biotoop is aanwezig in de 'Famberhorst', waar sommige laagliggende gebieden gevoed worden met regenwater of kwelwater afkomstig van de Jonkersloot, een brede sloot die langs de noordzijde van het natuurreservaat loopt. Daar het kwelwater op een natuurlijke wijze gefilterd wordt door dikke lagen aarde, is dit water in de vochtige gebieden heel helder.

Het exemplaar uit de 'Famberhorst' kon worden vergeleken met verschillende monsters van *Myxas glutinosa* afkomstig uit Engeland, Wales, Ierland, Frankrijk, België en Zweden aanwezig in de 'National Mollusc Collection' van de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem (Mienis, 2018).

Overall in Europa heeft de Kleverige poelslak *Myxas glutinosa* te kampen met vervuiling van het water waarin het leeft. Uit de ontdekking van een onbekende populatie van deze ernstig bedreigde Poelslak in de 'Famberhorst' blijkt de belangrijke rol dat een particulier natuurreservaat kan spelen in de bescherming van een ernstig bedreigde soort.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar de heer D.J. Bergsma (Joure), eigenaar van de "Famberhorst", voor de gelegenheid om een voorlopig onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van land- en zoetwater weekdieren in zijn privé natuurreservaat en naar Dr. R. Anderson (National Museums Northern Ireland) voor het gebruik van zijn foto.

Geraadpleegde literatuur

De Bruyne, R.H., Wallbrink, H. & Gmelig Meyling, W., 2003. Bedreigde en verdwenen land- en zoetwater-mollusken in Nederland (Mollusca) – Basisrapport met voorstel voor de Rode lijst. 88 pp. European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden & Stichting Anemoon, Heemstede.

Jansen, E.A., 2016. Veldgids slakken en mossels – land en zoetwater. 2de Druk. 272 pp. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Mienis, H.K., 2018. *Myxas glutinosa*, a critically endangered Lymneid species in the Netherlands, discovered in the "Famberhorst", a private nature reserve in Joure, Friesland. *Ellipsaria*, 20 (1): 37-38.